

Dr. Constantin Motas professzor, a bukaresti Szpeleológiai Intézet megalapítója és első igazgatója.

langban pedig bemutatták a kibővítés alatt álló biológiai állomást. A tanulmányút részveői megtekintették a Cserna-völgy barlangjaiban folyó ásatásokat, látogatást tettek Ada Kaleh-szigeten, és megnézték a Vaskapunál épülő gát és erőmű munkálatait, továbbá az útbaeső jelentősebb történelmi, művészeti és néprajzi nevezetességeket. A külföldi vendégeket az Akadémia záró fogadóestjén, október 6-án a bukaresti Athénée Palace szálloda különtermében meleg, baráti légkörben búcsúztatták.

Annak ellenére, hogy az emlékünnepek megrendezésére feszült nemzetközi viszonyok között került sor, azon számos ország szakemberei részt vettek. Így Franciaországból *B. Géze* professzor, a Nemzetközi Szpeleológiai Unió elnöke, továbbá *C. Juberthie*, *J. Choppy*, *A. Becker*, a Német Szövetségi Köztársaságból *D. Pfeiffer*, *B. Rensch*, Olaszországból *F. Anelli* és *S. Ruffo*, Lengyelországból *K. Kowalski*, Törökországból *T. Aygen*, stb. stb. Magyarországot *Dénes György* és *Balázs Dénes* képviselték, *Dudich Endre* akadémikus más nemzetközi konferencia miatt a romániai meghívásnak nem tudott eleget tenni. Mindkét magyar küldött előadást is tartott: *Dénes György* barlanggenetikai problémákról, *Balázs Dénes* pedig az indonéziai karsztvizek kémiai elemzésének eredményeiről.

Az emlékünnepek kitűnő megszervezése, a színvonalas ankét méltó volt a nagy román tudós emlékéhez. A szervező bizottság, a szpeleológiai intézet bukaresti és kolozsvári munkatársai mindent elkövettek a centenáriumi program sikere érdekében, amely nem is maradt el. Őszinte elismerés és köszönet illeti meg román kollégáinkat a gazdag programért, a hasznos tudományos tapasztalatcseréért és a meleg, baráti vendéglátásért. *B. D.*

Gádos Miklós

NEMZETKÖZI SZPELEOLÓGIAI SZIMPÓZIUM SZLOVÁKIÁBAN

(1968. május 22-24.)

Az események megértéséhez jó tudni, hogy Csehszlovákiában a barlangok a területileg illetékes múzeum kezelésében vannak. Így lett a gyógyászati kísérletek és a konferencia patronusa a kassai Kelet-szlovákiai Múzeum (Vychodoslovenské Múzeum). Mint a konferencián megtudtuk, három éve folytatnak rendszeres klímavizsgálatokat a Gombaszögi-barlangban, s az értékes adatsor birtokában hívták össze e konferenciát elsősorban azért, hogy annak tapasztalataiból okulva léphessenek tovább.

Végül is 7 országból 32 vendég vett részt (Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, Magyarország, NDK, NSzK, Románia). A díszelnök Spannagel dr.,

a Kluthert-barlangi terápia ismert vezetője volt. Sajnos, megnyitó előadása általános csalódást keltett, mert semmi újdonságot nem mondott. Annál kellemesebb meglepetés volt a kassai munkacsoport beszámolója. Impozáns adatsort ismertettek a hároméves gombaszögi mérésorozatok alapján. Ismertetésük szerint a gyógykísérletekre kiszemelt helyen (a Márvány-teremben) 0,2 ill. 1,5 m magasan

a hőmérséklet középértéke $8,8\text{ }^{\circ}\text{C}$, 3 m magasan $9,0\text{ }^{\circ}\text{C}$; a szélsőértékek $8,8$ ill. $9,2\text{ }^{\circ}\text{C}$. A légnedvesség 98 % és 100 % között ingadozott. A radioaktivitás szintje alig volt magasabb, mint a felszínen. 1 cm^3 -ben átlagosan 7,2 (látogatás előtt 6,1, utána 8,4) porszemet találtak (télen a bejárat előtt 15,9-et). A levegő CO_2 tartalma átlagosan 0,35 % volt, alig változott. A fagyasztással kicsapott aeroszol pH-ja

A szimpózium résztvevői a Dobsinai-jégbarlang bejáratánál. Középen: Kirchknopf dr. (Gádos M. felv.)

4,2 volt, 7 komponensét vizsgálták (Ca: 12, Mg: 4, Cl: 2, SO_4 : 9, NO_2 : 0,04, NO_3 : 0,45, NH_4 : 0,36 mg/l volt).

A magyar meghívottak 5 előadást tartottak. Dr. Kessler Hubert a két Tapolcai- (Miskolc és Balaton) barlang klímáját ismertette, Kirchknopf Márton dr. a béke-barlangi gyógyászati eredményekről számolt be (általános elismerést aratott), Szikszay dr. tapolcai gyógyeredményeket közölt, Fodor István (Dunántúli Tudományos Intézet) az intézetben folyó barlangklimatológiai munkáról referált, Gádos Miklós pedig a Jósvalói Karsztkutató Állomáson folyó klímavizsgálatok eredményeit, elsősorban a hőmérséklet évi amplitudójának hely szerinti (a barlang hossza mentén) változására megállapított számítási módszert ismertette.

Régi ismerőseink közül Dan Coman (Románia) egy erdélyi jégbarlang klímáját ismertette, W. Gressel (Ausztria) pedig a klímahatásokra növekvő barlangi képződményekről beszélt (nem heliktitek).

Másnap (23-án) tanulmányút következett. Megnéztük a Dobsinai-jégbarlangot és a Domicát, ahol az igazgató felesége látott vendégül minket, majd meglátogattuk a Gombaszögi-barlangot, a gyógyki-sérletek tervezett helyét.

A konferencia utolsó napján került sor az előadások megvitatására, és külön választmány fogalmazta meg a nemzetközi együttműködés elmélyítéséről szóló záróközleményt.

A hét hátralévő két napját a meghívottak általában magánkirándulásokra használták ki.

A NEMZETKÖZI SZPELEOKLIMATOLÓGIAI, SZPELEOTERÁPIAI ÉS SZPELEOKÉMIAI SZIMPOZIUM HATÁROZATAI

A Kassai Kelet-szlovákiai Múzeum 1968. május 22—24-ig nemzetközi szpeleoklimatológiai, szpeleoterápiai és szpeleokémiai szimpóziumot rendezett a Magas-Tátrában Horny Smokovecban.

A szimpóziumon Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, Magyarország, a Német Demokratikus Köztársaság, a Német Szövetségi Köztársaság és Románia szakemberei vettek részt, akik a fenti szakterületekre vonatkozó előadásokat tartottak.

Az előadásokból kitűnt, hogy az emberi szervezet és a szpeleometeorológiai tényezők között különböző kapcsolatok vannak. Beigazolódtott, hogy ezen kapcsolatok révén Ausztriában, Magyarországon, az NSZK-ban és Olaszországban légzőszervi és ízületi bántalmak szpeleoterápiai kezelésénél konkrét eredményeket értek el.

A szimpózium során újból kifejezésre jutott a szpeleológiai és orvosi szakkörök közötti rendszeres nemzetközi együttműködés szükségessége. A szimpózium résztvevői ezért javasolják, hogy a Nemzetközi Szpeleológiai Unió keretében — a meglévő szakbizottságokon kívül — egy szpeleometeorológiai és szpeleoterápiai szakbizottság létesüljön, amely

1. koordinálja a rendszeres nemzetközi együttműködést,
2. gondozza a szakirodalmi tevékenységet és cserét, továbbá
3. nemzetközi kutatásokat szervez az említett új tudományos szakterületeken.

Végül felhívják a szimpózium résztvevői Csehszlovákia orvosi és barlangtani intézményeit, hogy a Gombaszögi-barlangban újabb rendszeres szpeleometeorológiai, szpeleoterápiai kutatásokat végezzenek és a szakemberek által nyert tudományos eredményeket mielőbb hasznosítsák a gyakorlati gyógyítás céljaira.

Hasonló kutatásokat javasolnak Csehszlovákia más, e célra alkalmas barlangjaiban is.